

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quām extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus V. Argumentum. Destructa Ecclesia à Rectore an Patronus possit
repetere ab ipso dotem, Iconem, Calices, paramenta, candelabra, & alia
ornamenta, & Sacra supellectilia propriæ Capellæ Patronalis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](#)

pella Sancti Joannis Baptistæ unum ex suis Vicariis Cappellaniis actu inservientibus Ecclesiæ Matrici , cui opponebatur impotensia residendi , & ministrandi Sacra-menta in dicta Cappella , propter onus Chori in Matrice , ac propter stipendum , quod habet à Magistratu Beringensi ; Idcirco Domini non curando inquirere , an hujusmodi supposita subsistant , pro dirimendis quibuscumque controversiis censemurunt , quod deputari debeat alius Sa-cerdos idoneus , ad nutum dicti Pastoris amovibilis , qui hæc , & similia impedimenta non patiatur , & possit ibi residere , ac diu noctuque Sacra-menta ministrare , prout in rescripto *Ad mentem* continetur.

In sequelam boni Juris hactenus canonizati favore Adriani , sive Ecclesiæ Matricis , succedit purgatio Attentatorum , quæ in tantum fuerunt à DD. unâ cum bono Jure discussa , in quantum excludi prætendebatur à Suburbanis culpa positi-va ex ignorantia , & errorea credulitate , quod sententia dismembrationis fuisse va-lida , quodque illius executio faisset potius continuatio possessionis circa exercitiū novæ Parochialis jam erectæ : Quin-nimo illa nequivisset impediri per appella-tionem , ne discriminem animarum eveni-ret , ut de attentatis commissis per erro-neam credulitatem à meritis cause dimentiebant Card. de Luca de Jurisdic. disc. 115 . num. 3. Ideoque DD. eos absolvendo à rigorosa purgatione Attentatorum facti , demandarunt illa esse purganda per viam nullitatis , juxta plenè deducta per Rot. in Nullius , seu Terræ Pontiani successionis super attentatis 4. Maii 1699. coram R.P. D. meo Ansaldo , inter suas impres-sas in ordine la 87. num. 1. & seq. & in illius addit. num. 34. & 35. cum concor-dantibus .

Et ita fuit conclusum omnibus Infor-mantibus .

ARGUMENTUM.

Destructâ Ecclesiâ à Rectore an Pa-tronus possit repetere ab ipso do-tem , Iconem , Calices , Para-menta , Candelabra , & alia Or-namenta , & Sacra Suppelæctilia propriæ Cappellæ Patronalis in-diæ Ecclesia existentis.

SUMMARIUM.

- 1 Patronus tenetur reædificare Cappel-lam , quando ipsa non in se , sed Ec-clesia , in qua sita est , indiget reædi-ficatione , & quidem secundum novam simetriam Ecclesiæ .
- 2 Patronus , quo casu excusatetur à reædificatione Cappellæ ?
- 3 Patronus an possit petere à Rectore , ut sibi restituantur Dos , Ico , Calices , Candelabra , & alia ornamenta pro-pria Cappellæ unâ cum Ecclesia à Re-ctore destructæ ?
- 4 Afferuntur rationes in contrarium , & num. 5. 6. & 7.
- 5 Resolvitur affirmativè in duobus ca-sibus , & de ratione num. 9. & 13.
- 10 Respondetur rationibus in contrarium allatis , & num. 11. & 12.
- 14 Ex pluribus adminiculis , & conje-cturis simul junctis arguitur domi-nium .
- 15 Dominium , seu proprietas Cappellæ ex quibus probetur , & num. 16. us-que ad 20.
- 21 Argenta , & alia SS. Suppelæctilia esse propria Cappelle Patronalis ex quibus probetur ?

C A S U S V.

Destructâ , ac solo æquatâ Ecclesiâ A , in qua Patronus habebat Cap-pellam , per Rectorem de consensu , & licentia legitimi Superioris ad effectum illam ampliandi , & in meliorem , ac nobiliorem strukturam reducendi ; Non quero hîc an Patronus teneatur reædi-ficare Cappellam Patronalem , quæ non.

in

in se, sed sola Ecclesia, in qua ipsa sita est opus haheat reædificatione ex integro? Hæc enim quæstio agitatur à Præceptore meo in ejus novo *Traictatu de Controversiis Patron. Alleg.* ubi tueritur Patronum teneri reædificare Cappellam, quando ipsa non in se, sed Ecclesia, in qua sita est indigeat reædificatione ex integro: immo teneri illam reædificare secundum novam structuram, ac simetriam ejusdem Ecclesiæ: ex auctoritate Card. de Luca disc. 84. de *Jurepatr. per rot.* & ex rationibus, quas ibi eruditè deductas videre poteris.

Quod quæro est: Si Episcopus, aut Rector Ecclesiæ, quæ fuit solo æquata, nollent, ut Patronus reædificaret Cappellam in Ecclesia de novo reædificanda, aut si Patronus esset pauper, quo casu ratione impossibilitatis excusaretur à reædificatione Cappellæ juxta Antonell. de *Jurib. & onerib. Cleric. part 6. lib. 2. c. 11. num. 14.* & Rector nollet illam reædificare, an Patronus possit petere à Rectore, ut sibi restituantur Dos, Ico, Calices, Paramenta, Candelabra, & alia Sacra Suppelætilia, ac ornamenta propria Cappellæ Patronalis ab eodem Rectore unâ cum Ecclesia destructæ?

Et videtur negativè respondendum, quoniam ab initio fundationis, ac constructio-nis præfatæ Cappellæ fuerunt à Patrono ei assignata, & oblata Dos, Ico, Calices, Candelabra, & alia ornamenta Sacra, ex qua assignatione, & oblatione duplex oritur impedimentum petendi, & restituendi Patrono hujusmodi ornamenta, & suppelætilia. Primum enim est, quod per hanc assignationem, & oblationem ornamentorum factam à Patrono propriæ Cappellæ, illa effecta fuerunt Sacra, & Deo dicata, ac proinde non potest Patronus ea petere, ut sibi in hoc casu restituantur, nec Rector Ecclesiæ, in qua Cappella Patronalis sita erat, potest illa Patrono restituere; sed permanere debent in Ecclesia de novo construenda; cum omnibus notum sit, res Sacras, & Deo dicatas, ac ad Divinum Cultum destinatas in ullius commercio esse non posse, nec converti, aut transferri in usus profanos, & personarum secularium, nec de eis testari ad *Text. Semel*

Deo de reg. jur. in 6. ac juxta Constitut. S. Pii V. edit. anno 1567. 3. Kalen. Septembri incipien. Romani Pontificis in Bullar. vet. in ordine la 44. Menoch. cons. 382. num. 8. Paul. de Citrad. de Jurepair. par. 3. caus. 2. num. 26. in fine. Ballet. disquisit. Cleric. §. 9. num. 2. & seq. Rot. decis. 61. num. 9. coram Priolo.

5 Sic quia Beneficium est ordinatum ad Divinum Officium, non potest Laicus petere, ut sibi conferatur Beneficium; Ita cum Dos, Ico, Candelabra, Calices, & alia ornamenta collata præfatae Cappellæ sint Deo dicata, & ad Divinum Cultum destinata, non poterit Patronus petere, ut sibi restituantur, in casu demolitionis ejusdem Cappellæ. Ratio est, quia persona privata licet possit habere administrationem rerum Ecclesiæ merè providentiale, ut dicam infrâ in sequenti casu, tamen non potest habere dominium, & usumfructum alicuius rei Religiosæ, & Sacræ, juxta *Gloss. in leg. Status ff. de Usufruct. Abb. in cap. Quoniam de Decim. num. 1.*

6 Secundum impedimentum est, quia per prædictam assignationem, & oblationem ornamentorum factam à Patrono propriæ Cappellæ, hæc effecta fuerunt propria Ecclesiæ, in qua ipsa Cappella constructa fuit, & ad illius dominium transferunt, cum oblationes, & relicta facta Cappellæ existenti intra Ecclesiam, non cedant Cappellæ, sed Ecclesiæ ad *Text. in cap. Pastoralis de his, que fiunt à ma: pa: cap. ibique Abb. num. 2. & in cap. Quoniam de Decim. num. 1.* ex quo sequitur, quod Rector Ecclesiæ non possit in hoc casu dicta ornamenta Patrono restituere, immo nec transferre ad aliam Ecclesiam, cum sit ipsi prohibita alienatio rerum Ecclesiæ sine debitissimis solemnitatibus. Tondut. quest. Benef. cap. 43. num. 1. tom. 1. *Turricell. de rebus Eccles. non alienan. cap. 1. num. 1. Rot. decis. 10. num. 2. apud Mantic.*

Quod comprobatur etiam animadver-tendo, quod Rector dictæ Ecclesiæ, quæ destructa fuit unâ cum Cappella per multum temporis spatiū, existit in posses-sione utendi dictis ornamentiis Cap-pellæ, nec non percipiendi fructus dotis ab initio eidem Cappellæ assignatae; unde non

non potest Patronus amplius repetere dotem, & ornamenta Cappellæ, & spoliare Ecclesiam, seu Rectorem hujusmodi possessione; sed tam dos, quam ornamenta Cappellæ retinenda sunt per Ecclesiam de novo construendam, & si ibi non reædificetur ipsa Cappella; ex tanti enim temporis decursu inducta fuit obligatio continuandi in dicta possessione, etiamsi ageretur de facultativis, seu de præsentationibus voluntariè factis; nam si populus daret Prædicatori per decennium eleemosinam, ista decennalis possessio sufficit ad obligandum populum ad continuationem eleemosinæ. *Covar. lib. 1. var. resol. cap. 17. num. 7.* Si Presbyteri pro usu alicuius Confraternitatis per longum tempus commodarent vasa argentea, paramenta, & campanas propriæ Ecclesiæ, cogi possent in futurum ad hæc præstanda. *Rot. decif. 360. num. 7. par. 1. recent.* ergo, & à fortiori ex longa possessione utendi dictis ornamentis, & percipiendi fructus dotis Cappellæ oriretur obligatio respectu Patroni ea non repetendi; respectu vero Rectoris continuandi in dicta possessione; ea ratione, quia favore cause piæ ex præteritis actis per longum tempus continuatis, etiam jure facultatis oritur obligatio in futurum. *Adden. ad Gregor. decif. 162. in fin.*

8 His tamen non obstantibus in hoc casu contrarium verius de jure censeo: etenim destructa Ecclesia A, ac solo æquata una cum Cappella Patronali ad solum effectum illam ampliandi; si Episcopus, aut Rector nolit permittere reædificationem Cappellæ in Ecclesia de novo construenda; aut si Patronus sit pauper ita ut non possit illam reædificare, justum, & rationabile non est, quod Patronus absque ulla culpa privetur non solum propria Cappella propriis sumptibus ædificata, sed etiam ejus ornamentis, & doce; sed sicuti Patronus sentiebat incommodum providendi dictam Cappellam, ornamentis, & omnibus necessariis ad Divinum cultum, ac pro celebratione Missarum. *Ventr. in prax. par. 2. Annot. 19. §. unic. num. 33. Card. de Luca de Jurepatr. discept. 52. num. 12.* Ita sentire debet commodum, ut sibi restituantur,

tur, Dos, Ico, Calices, Candelabra, paramenta, & alia ornamenta Cappellæ Patronaiis, non ad effectum illa retinendi apud se, & in proprios usus convertendi, sed ad effectum illa transferendi ad aliud Altare, aut aliam Cappellam alterius Ecclesiæ, ut fieri posse docet *Text. in cap. Ligna disf. 1. de Conf. ibique Gloss. vers. Ad profectum: Gloss. in cap. Semel Deo verb. Humanos de regul. juris in 6. Genuen. in prax. cap. 41. num. 21.*

Ratio autem est, quia si Rector dictæ Ecclesiæ destrœta, nollet, ut Patronus reædificaret ibi Cappellam, aut hic esset pauper, & idem Rector sibi appropriaret dotem, & ornamenta præfatæ Cappellæ, ipse locupletaretur ex proprio facto cum aliena jactura, & de Altari, seu Cappella viveret absque eo quod eidem præstaret ullum servitium, contra prima iuris principia, juxta quæ nemo cum aliena jactura locupletari potest; & qui Altari non servit, de Altari vivere non debet. *Surdus de Aliment. tit. 7. quæst. 35. num. 3.* Unde Rector dictæ Ecclesiæ in hoc casu vel debet permittere Patrono reædificationem propriæ Cappellæ, vel debet ipse illam reædificare, vel si nolit permittere reædificationem, nec illam reædificare, debet restituere dotem, & alia ornamenta, eidem Cappellæ à Patrone assignata; ut fuit resolutum à Sacra Rota in Calaritana Cappellæ 14. Junii 1713. *§. Iustitia coram R. P. D. Lancetta inferius legen. num. 12.*

Non obstant ex adverso superius deducita, nimirum, quod per assignationem, & oblationem ornamentorum ab initio factam à Patrone propriæ Cappellæ, illa effecta fuerint Sacra, & Deo dicata, & consequenter converti non possunt in prophanos usus; quoniam hoc est verum, & nullatenus controvertitur; sed in hoc casu Patronus non converteret illa in proprios usus, sed ea, ut dixi, assignaret alteri Altari, seu Cappellæ alterius Ecclesiæ.

Nec per supradictam assignationem dotis, ac oblationem ornamentorum ab initio factam à Patrone propriæ Cappellæ, illa effecta fuerint propria Ecclesiæ, in qua Cappella sita erat: etenim licet oblationes, & eleemosinæ factæ Cappelle existenti intra Ecclesiam cedant Ecclesiæ, &

R. P. D.

LANCETTA

Calaritana Cappellæ.

Mercurii 14. Junii 1713.

& non Cappellæ, quando agitur de Cappella jam fundata, & erecta, & quando non constat de contraria mente offerentium ex auctoritatibus superioribus adductis, quibus addo Fagnan. in dicto cap. Pastoralis de his, que sunt à ma: pa: Cap. numer. 17. & 18. Pignatell. consult. 83. n. 1. tom. 6. Tamen quando agitur de Cappella construenda, dotanda, ac ornanda ex oblationibus datis titulo dotis, & quando expressè, vel conjecturaliter constat de contraria voluntate Fidelium, ut in casu presenti; qui oblationes fecissent pro officiatura, & ornatu Cappellæ, tunc oblationes, dos, & ornamenta non cedunt Ecclesiæ, sed Cappellæ, juxta Fagnan. in dicto cap. Pastoralis num. 29. Card. de Luca de Decim. disc. 19. num. 9. Bertacchin. Vot. decis. 192. num. 4. Rot. decis. 37. num. 8. par. 5. recent.

¹² Alterum denique objectum desumptum ex longæva possessione Rectoris utendi dictis ornamenti, & percipiendi fructus prefatae dotis non contrariatur; hujusmodi enim possesso utendi ornamenti Cappellæ, & recipiendo fructus illius dotis provenit ex causa servitii præstantia à Rectori in dicta Cappella, nec non ex causa adimplementi onerum illius, à Patrono in limine foundationis adjectorum; Destructa autem Ecclesia A, & una cum ipsa Cappella Patronali, si hæc non redificetur ex culpa, & voluntate Rectoris, cessat hujusmodi causa finalis servitii, & adimplementi, & consequenter cessare etiam debet, & ipse usus ornamentorum, & receptio fructuum dotis Cappellæ destruta, & amplius in dicta Ecclesia non existentis, ut expressè docet Tondut. quest. Benef. cap. 43. num. 15. tom. 1.

Ampliationem propriæ Ecclesiæ, quam meditabantur PP. B. Mariae de Mercede Civitatis Calaritanæ executioni demandare cupientes verus ejusdem ædificium solo æquare cœperant, quamobrem societas Physicorum, & Chirurgorum dæ Civitatis possidens in eadem Ecclesia Cappellam unâ cum Oratorio sub Invocatione SS. Cosmæ, & Damiani manutentionem expostulavit in illorum possessione coram Vicario Generali, votique Compos fieri obtinuit.

Delata Controversiâ ad A. C. per modum provisionis demandata fuit æstimatione dictæ Cappellæ, & Oratorii, ac PP. facta obligatione solvendi eorum pretium prout de Jure, reportarunt facultatem continuandi jam ceptam demolitionem, assumptaque post modum discussione meritorum coram eodem A. C. condemnati fuerunt PP. prædicti ad solutionem pretii Cappellæ, & Oratorii, necnon ad restitutionem Iconis, Statuarum, Supellefilium, Argentorum, ac demum Capitalis Librarum 300, quas Societas assignaverat PP. ut Cappellæ, & Oratorio assistentiam præstarent. Cum autem intra legitima tempora omissa fuerit appellationis prosecutio hinc ad normam Commissionis mihi directæ disceptand. hodie proposui consuetum dubium, & DD. attenta validitate, ac Justitia præcedentis Sententiae pro Informante respondentes: Conflare de re Judicata, non autem de Causis restitutions in integrum censuerunt.

¹³ Justitia enim, cum validitatem præferat actorum revolutio, clare emergere visa est ex eo, quod Constituto de Societatis Dominio quoad Cappellam, & Oratorium, ceteraque res annexas, utique in ejus sequelam Juri omnino consona reputanda

L

putanda

putanda venit condemnatio PP. ad refi-
ciendum eidem Societati illorum pretium,
& restituenda omnia superius expressa ad
Text. in l. 2. C. de rei vindic. & §. Cum
suo *Instit. de rer. divis.* *Cyriac. contr. 310.*
à num. 21. & seqq. *Pammoll. dec. 26. an-*
not. 2. num. 21. & 22. Rota in Caven. Mo-
lendinorum 20. Martii 1711. §. finali co-
ram R. P. D. meo Crispo. Hujusmodi verò

14 Dominum distinctè agendo respectu Cappellæ satis superque comprobat. ex pluribus adminiculis, Conjecturis, & Judiciis, quæ simul juncta perfectum probationis gradum constituere debent in hypothesi, in qua agitur de re antiquissima, ne aliàs probatio Dominii, quæ semper difficultissima est, injuriâ temporis impossibilis redatur juxta monitum *Text. in l. Indicia. Cod. de rei vindic.* *Rota decis. 100. num. 6. coram Bich.* & *coram Cerr. decis. 653. nu-*
mer. 10. & latè in Herbipolen. Monasterii 17. Junii 1709. §. Ex quibus coram bon.
mem. Caffarello, & 27. Junii 1712. §. Id-
que gemina coram R. P. D. meo Ansaldo,
& 8. Maii proximi prateriti §. Quibus
Confabilitis coram Me.

15 Et sanè inter plura argumenta, quæ re-
sultant ex depositionibus Testium formi-
ter examinatorum primo loco arrisit DD.
illud ductum ex longeva, ac numquam
interrupta Societatis possessione. Cujus
initium cum memoriam præfatorum Te-
stium, eorumque majorum excedat, nemo
non videt quantum conferat ad conclu-
dendum Dominum, ut inquit Specula-
tor par. 2. tit. de primo decreto §. *Restat*
num. 7. quem sequit. Bald. in l. 1. num. 3.
in fin. ff. famil. Ercisc. Mascard. de probat.
Conclus. 540. num. 23. Rota decis. 566. nu-
mer. 6. & 10. par. 18. recent. & in Placen-
tina pretensa Collegialitatis 20. Junii 1695.
§. Quoniam coram R. P. D. meo Scotto Alma-
Urbis Gubernatore.

16 Adaugetur qualificare hujus possessio-
nis pondus, & robur, tum quia Confra-
tres privativè semper retinuerunt claves
Cancellorum dictæ Cappellæ, tum quia
successivè eosdem Cancellos, absque ulla
PP. Contradictione inde amoverunt, ac
etiam pro libito alienarunt, Privativa enim
clavis retentio non obscuram Dominii no-
tam præscifert ad *Text. in leg. Clavibus ff.*
de Contrahen. Empt. Mascard. de probat.

conclus. 298. à num. 1. & seqq. Rota decis. 82.
num. 5. part. 18. recent. & decis. 1311.
num. 5. coram Emer. Jun. prout quoque
libera dispositio circa rem seu partem rei
de qua queritur *Honded. conf. 84. nu. 13.*
& seqq. lib. 2. Rota coram Coccin. dec. 1708.
num. 4. & in recent. decis. 633. numer. 5.
part. 3.

17 Validius in assumpti comprobationem
collimant geminæ urgentissimæ circum-
stantiæ, altera nempe quod idem Con-
fratres propriis semper sumptibus orna-
tus, & instauraciones Cappellæ expleve-
runt pararuntque in dies omnia pro ejus-
dem manutentione necessaria, quibus sane
expensis non ita de facili, tantaque libe-
ralitate sese subjecissent nisi illius Domini-
num ad ipsos spectaret, cum hujusmodi
onera Dominum, & Patronum sequantur
l. ex conduct. 16. ibique *Glos. in verb. Re-*
ficit ff. Locat. & Conduct. Pacion. de Locat.
& Conduct. cap. 34. §. Primò à num. 1. cum
seqq. Ventrigr. in prax. par. 2. annotat. 19.
§. Unico num. 33. Rota in Salernitana Ali-
mentorum 11. Junii 1712. §. Rursus coram
R. P. D. meo Scotto Alma Urbis Guber-
natore.

18 Altera verò, quod omnes Eleemosinæ,
& Oblationes, quibus ex Christifidelium
pia largitate pro tempore ditata extitit
Cappella, nedum independenter admini-
stratæ verum etiam in usus sibi benevolos
per Societatem erogatae fuerunt videnti-
bus, & numquam reclamantibus PP. adeo-
ut ex his in aperto quodammodo consti-
tuatur illius proprietas, & Dominium pen-
ses Societatem, nam aliàs omni Jure præ-
fatas obventiones vindicare poterant PP.
utpote Ecclesiæ Rectores Fagnan. in cap.
Pastoralis de his, quæ sunt à Prelat. à
num. 24. & seqq. Donat. in praxi quest.
regul. tom. 12. tract. 13. quest. 24. num. 10.
R. P. D. Petra in Comment. ad Constit. Apof.
tom. 2. ad Confit. 1. Anastasi IV. scđt. 2.
à num. 43. cum seqq. *Rota in Perusina*
Præminentiarum 2. Decembris 1711. §. Id-
ipsum coram R. P. D. meo Ansaldo.

Ejusdemque relevantiæ apparuit ani-
madversio, quod licet hodie post construc-
tionem Oratorii per solam Ecclesiæ Ja-
nuam pateat aditus ad Cappellam nihil-
minus priscis temporibus hæc particula-
rem, & omnino separatam portam habe-
bat,

bat, quæ quidem independentia notabiliter excludit PP. dominium, illudque confirmat favore Societatis Frances. de Eccles. Cathedr. cap. 25. num. 185. Rota in Hispanen. Suppellectilium 28. Novembris 1701. §. Neque cum seqq. coram Eminensissimo Card. Friolo.

Hæc omnia ex præfatis Testibus de 20 prompta robustiores vires assumunt, tum ex quo sèpedicta Cappella erecta est sub Titulo, & Invocatione SS. Cosmæ, & Damiani juxta institutum, quod profiteatur Societas cujus propterea sumptibus illa ædificata præsumitur, ut generalibus omissis in his terminis advertit Ricc. in prax. for. Eccles. tom. 3. resolut. 133. numer. 4.

Tum ex dicto Instrumento anni 1586. in quo Confratres sese obligarunt persolvere PP. annum stipendium, & de facto eisdem assignarunt capitale Librarum 300. ad hoc ut assistentiam, & famulatum Cappellæ subirent, hujusmodi enim stipendium nullo modo compatitur cum Dominio à PP. prætenso, quia nemo prætendere valet mercedem pro servitio in re propria præstito Leg. 1. in fine Cod. Mandati Zacch. de Salar. quæst. 51. num. 33. Rota decif. 70. num. 6. & 7. part. 18. recent. & in Alerien. Pensionis 14. Januarii 1710. §. Ast in præsenti coram R. P. D. meo Ansaldo.

Tantoque magis quia dicta assignatio, & correspœctiva promissio concepta fuit cum clausulis perpetuitatem ex utraque parte importantibus, ideoque clare infertur Confratres possidere Cappellam Jure Dominii, secus namque contractus initus fuisse ad tempus, donec scilicet in eadem Cappella permanisset Societas, ut de se patet, & conferunt deducta in dicta Hispanen. Monasterii 27. Junii 1712. §. Cospirante coram R. P. D. meo Ansaldo.

Constabilito ex his omnibus simul junctis Dominio Societatis frustra in præcedentibus Instantiis recurrebatur ad possibile Jus familiaritatis, multiplicitas quippe, & qualitas actuum adeo longa temporum serie pacifice continuata indubitanter protenditur ultra terminos simplis permissionis facultativæ Rota coram Bichio dec. 543. à num. 8. & seqq. & decif. 397. num. 3. par. 2. recent. & in Man-

uana Bonorum 7. Maii 1708. §. Quod autem coram R. P. D. meo Aldrovando, & in Perusina Praeminentiarum 2. Decembris 1711. §. Excusatio coram R. P. D. meo Ansaldo,

Sicut etiam corruit objectum aliás de sumptum ex Donatione Regis Aragoniæ facta favore PP. de anno 1636. quia Regius Donans declaravit ad se spectasse tantummodo Juspatronatus quoad Altare Majus, quæ profectò Juris limitatio ad certum Altare excludit cæteras Ecclesiæ Cappellas ad Text. in cap. Pastorali de Donat. ibique Gloss. in verb. Tuum Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. part. 2. quæst. 1. art. 9. à num. 18. & seqq.

Atque hæc quoad Dominium Cappellæ: super Dominio autem Oratorii parum immorandum esse censuerunt DD. nam ut deponunt supradicti Testes, & constat ex redditione rationum facta per Ministros Societatis de anno 1675. & computis ibidem insertis illud ædificatum fuit propriis sumptibus Societatis, cui propterea solendum venit ejusdem pretium ad Text. Expressum in Can. Monasterium 16. quæst. 7. Rota coram Coccin. decif. 1900. num. 2. & decif. 550. num. 1. par. 1. divers.

Haud attentâ prætensione aliás promotâ quod dicti Oratorii Ædificium cesserit solo spectanti ad Ecclesiam, hæc enim regula locum sibi non vindicat ubi res est de ædibus Sacris, solumque PP. prætendere possent pretium sitū, super quo constructum extit Oratorium, quoties concludenter probarent illud ab initio persolutum non fuisse. Altograd. cons. 10. à n. 30. tom. 2. Rota coram Ubaldo dec. 352. num. 18. repetit. in Recent. decif. 308. n. 6. par. 4. tom. 1.

Quemadmodum etiam facili negotio absoluta fuit inspectio, quoad restitutio nem argendorum, cæterarumque Suppellectilium, nam illa pro majori parte comparata justificantur propriis pecuniis Societatis, & tamen ad effectum, de quo agitur excludendi nempe quodcumque Jus PP. satis est, quod omnes prædictæ res permanerint semper sub particulari Custodia, & Cura Confratrum eisque semper Societas liberè, & independenter usa fuerit ex præcisè animadversis per Tondut. quæst. Benef. tom. 1. cap. 43. num. 1.

Rota in Hispania. Supelleffitum 28. Novembris 1701. S. Verum Domini eoram
Eminentissimo D. Cardinali Priolo.

Et tandem patens est Justitiâ rei Judicata respectu ad resolutionem supradicti Contractus, & Instrumenti, in quo per Confratres facta fuit assignatio librarum 300. intuitu obligationis à PP. susceptæ præstanti assistantiam, & famulatum indicta Cappella, eo ipso siquidem quod ex eorumdem facto deficit causa finalis consistens in promisso servitio, & assistentia consequens est, ut cessare debeat correspistica dicti stipendii assignatio Rota coram Priolo decis. 358. num. 12. & dec. 90. num. 40. part. 19. Recent. & in Lucana Iulelli 9. Maii 1707. S. E converso coram R. P. D. meo Ansaldo, & 27. Junii 1712. S. Et sane coram Me.

Et ita altera tantum &c.

ARGUMENTUM.

An Patronus habeat Jus prohibendi, ne ab aliis pulsentur Campanæ Ecclesiæ Patronalis, & jus eligendi Campanarium, nec non retinendi claves; & an in dismembratione, alienatione, & permutatione bonorum Ecclesiæ Patronalis requiratur consensus Patroni?

S U M M A R I U M.

- 1 Patronus non habet jus prohibendi usum Campanarum necessarium, & consuetum Ecclesiæ Patronalis; secus usum Campanarum non necessarium, & intempestivum.
- 2 Scholaris, Doctor, aut Ægrotus possunt prohibere immodicum, & non necessarium Campanarum usum.
- 3 Patronus an habeat jus eligendi Campanarium propria Ecclesiæ Patronalist
- 4 Patronus an habeat jus retinendi claves Ecclesiæ Patronalis? & num. 6.
- 5 Ex retentione clavium Ecclesiæ arguitur ejus custodia, & administratio, & num. 16.
- 7 Patronus est capax retinendi claves Sanctorum Reliquiarum, Imaginum,

ac oblationum, qua eis fiunt?

- 8 Administratio Ecclesiæ quotuplex sit?
- 9 Patronus an, & cuius administratio Ecclesiæ sit capax.
- 10 Consensus Patroni an requiratur in permutatione, dismembratione, aut alienatione bonorum Ecclesiæ Patronalis? & num. 11.
- 11 Patronus non potest se opponere permutationi, & dismembrationi facienda per Pontificem, & quare?
- 13 Refertur resolutio Sacra Congregationis Concilii in Aquipenden. seu Soanen. permutationis.
- 14 Fundatio est unus ex modis acquirendi Juspatronatum.
- 15 Fundatio ex quibus probetur?
- 17 Qua sint conjecturæ inefficaces ad probandum fundatorem noluisse sibi reservare Juspatronatum.

C A S U S VI.

Tria in hoc casu quæro; primum est, an Patronus habeat jus prohibendi, ne ab aliis pulsentur Campanæ Ecclesiæ Patronalis, & jus eligendi campanarium?

Pro cuius resolutione distinguo inter usum campanarum necessarium, consuetum, & moderatum, prout est, si Campanæ pulsentur pro Sacrificio Missæ ad vocandos fideles ad Missam audiendam, si pulsentur in honorem in diebus festis Sanctorum Ecclesiæ, aut pro Salutatione Angelica, aut pro expellendis improbis pluvias, vel tempestibus, & similibus; & inter usum campanarum immodicum, non necessarium, & intempestivum; Patronus quidem non habet jus prohibendi usum campanarum necessarium, & consuetum, sed iste totaliter pendet à Rectore Ecclesiæ Patronalis, ad quem spectat cura ministerialis ipsius, & qui habet auctoritatem pulsandi ejus campanas; Barbos. vot. decis. 106. num. 125. Crederem tamen, illum habere jus prohibendi usum campanarum immodicum, intempestivum, & non necessarium, & ne campanæ relinquantur indiscretioni, seu indiscreto arbitrio campanarii, nec non puerorum, & aliorum Juvenum, qui ob solatum, quod recipiunt in pulsandis campanis, libenter ad eacum pulsationem concurrunt; ex hujusmodi